gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsvoorstel

Raad d.d.	27 januari 2026	**Portefeuillehouder**	WWO
Commissie d.d.	13 januari 2026	**Opsteller**	mcla11
Presidium	15 december 2025	**Zaaknr.**	Z25001605

Onderwerp

Rekenkameronderzoek Verbonden partijen

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Conclusie 1 'geen Nota Verbonden Partijen', 2 'geen eigen risicoanalyse', 3 'raadsleden zijn zoekende naar instrumenten' en 4 'weinig samenwerking tussen raden, uit het rapport 'Rekenkameronderzoek Verbonden Partijen', gedeeltelijk te delen.
2. Aanbeveling 1 'zorg voor een Nota Verbonden Partijen' en 2 'zorg voor sterkere inhoudelijke verantwoording' niet over te nemen. Gelet op het nawoord van de rekenkamer, het college te verzoeken, de suggesties uit hun bestuurlijke reactie, te verwerken in het project 'verbetering van de informatievoorziening betreffende de P&C-producten' en toe te passen in de begroting 2027-2030
3. Aanbeveling 3 'rapporteurschap', 4 'governance dashboards' en 5 'werkgroep per verbonden partij' niet over te nemen.

Inleiding/aanleiding

De Rekenkamer Kempengemeenten (verder: rekenkamer) heeft in 2025 een gezamenlijk onderzoek gedaan bij de vier deelnemende gemeenten naar de grip van de gemeenten (en hun gemeenteraden) op hun verbonden partijen[1].

Als hoofdvraag heeft de rekenkamer geformuleerd:
Hoe kan efficiënt en doelmatig grip worden gehouden op (de afspraken met de) verbonden partijen?

Hieruit is als doelstelling van het onderzoek gedefinieerd:
De rekenkamer wil onderzoeken of de raad voldoende en juist wordt ingelicht en wat de mogelijkheden zijn voor de raad om te kunnen kaderstellen en controleren.

Wettelijk en/of beleidskader

- Gemeentewet: Hoofdstuk IVa en XIa
- Verordening Rekenkamer gemeente Eersel 2024
- Onderzoeksprogramma 2025 Rekenkamer

Argumenten

De rekenkamer concludeert dat in zijn algemeenheid de verbonden partijen kunnen rekenen op een gezonde belangstelling en aandacht van de verschillende gremia, maar plaatst ook kanttekeningen. Deze zijn verwerkt in de volgende conclusies en aanbevelingen.
<u>Conclusies en aanbevelingen</u>
De rekenkamer komt op basis van het onderzoek tot de volgende vijf conclusies:

1. Er is geen Nota Verbonden Partijen of gemeentelijke visie, waardoor een goede richtlijn voor het omgaan met verbonden partijen ontbreekt.

[1] Verbonden partijen Eersel: Veiligheidsregio, GGD, MRE, KempenPlus, GRSK, ODZOB, BIZOB, Zorg- en Veiligheidshuis, Bank Nederlandse Gemeenten, Brabant Water.

2. De gemeente stelt geen eigen risicoanalyses voor verbonden partijen op.
3. Raadsleden zijn zoekende naar instrumenten en hun rol om te kunnen (bij)sturen.
4. Er wordt weinig samengewerkt of afgestemd tussen raden in de regio.

Op basis van de conclusies doet de rekenkamer de volgende aanbevelingen:

1. College: Zorg dat er een Nota Verbonden Partijen of in ieder geval een visie wordt vastgesteld en geïmplementeerd (en vooral ook doorleeft door raadsleden).
2. College en raad: Zorg voor een sterkere inhoudelijke verantwoording over verbonden partijen.
3. College en raad: Onderzoek de mogelijkheden voor rapporteurschap en (regionale) raadsadviescommissies.
4. Raad: Prioriteer de aandacht en maak gebruik van de governance dashboards.
5. Raad: Zet in op samenwerking in de (sub)regio, bijvoorbeeld door een werkgroep per verbonden partij.

Bestuurlijke reactie college
In de bestuurlijke reactie gaat het college alleen in op conclusie en aanbeveling 1 en 2. Het college ziet geen rol voor zichzelf weggelegd bij de overige conclusies en aanbevelingen.

Het college deelt de conclusies en aanbevelingen gedeeltelijk. Er wordt erkend dat grip op verbonden partijen en visievorming belangrijk zijn, maar het college ziet geen meerwaarde in een aparte Nota verbonden partijen.

Om het onderliggende doel (sturing) van zo'n nota toch te vergroten wordt deze aanbeveling als volgt overgenomen:
- verbetering van de informatievoorziening over verbonden partijen in de P&C producten;
- opnemen van een toelichting over de visie en beleidsvoornemens van de verbonden partijen in de begroting en
- te onderzoeken hoe ontwikkelingen en risico's duidelijker kunnen worden weergegeven.

Dit wordt meegenomen in het project 'Verbetering van de informatievoorziening betreffende de P&C-producten' en toegepast vanaf de begroting 2027-2030
Kortheidshalve wordt verwezen naar de reactie van het college op pagina 42.

Nawoord rekenkamer
De bestuurlijke reactie is, wat de rekenkamer betreft, een beknopt alternatief voor hetgeen met de aanbeveling wordt beoogd en sluit daar in voldoende mate op aan. Zie nawoord van de rekenkamer op pagina 44.

Gelet op deze reactie van de rekenkamer is er geen noodzaak om aanbeveling 1 en 2 over te nemen.

Aanbevelingen 3 t/m 5
Deze aanbevelingen gaan m.n. over de wijze waarop de raden in De Kempen hun krachten kunnen bundelen richting de verschillende verbonden partijen. Het prioriteren van de aandacht voor de verbonden partijen is een waardevolle aanbeveling. Het governace dashboard (vanaf pagina 33) en de prioritering conform het BKR-model (pagina 30) kunnen daarbij behulpzaam zijn. Voorwaarde is dat gemeenten die aan een gemeenschappelijke regeling deelnemen, unaniem (adviescommissie) of bijvoorbeeld per regio (werkgroepen) moeten optrekken.

De rekenkamer heeft inmiddels een aantal keer een aanbeveling in die richting gedaan (o.a. rapport 'Implementatie Omgevingswet' en 'Jeugdhulp'), welke zijn overgenomen door de deelnemende raden aan de rekenkamer. Tot op heden zijn deze aanbevelingen niet uitgewerkt. Recentelijke inventarisatie bij de vier deelnemende gemeenten (presidia) leert dat er geen 'extra' platform gewenst wordt en dat het huidig instrumentarium en mogelijkheden voor afstemming binnen de

Kempen volstaat. De gemeente Bergeijk neemt niet deel aan de rekenkamer en gemeente Oirschot wordt per 1 januari 2028 heringedeeld met de gemeente Best

Gelet op bovenstaande wordt voorgesteld om de aanbevelingen 3 t/m 5 niet over te nemen.

Alternatieven

- De conclusies wel c.q. niet onderschrijven.
- (Een van) de aanbevelingen 3, 4 en 5 wel overnemen

Financieel

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen.

Communicatie/Participatie

- Het onderzoek is namens de rekenkamer uitgevoerd door BMC. Naast deskresearch zijn er gesprekken gevoerd met een afvaardiging van de gemeenteraad, met verschillende wethouders, met betrokken ambtenaren en met de verbonden partijen zelf (respondentenlijst op pagina 41).
- Het rekenkameronderzoek is op 5 augustus 2025 aangeboden aan het college voor een bestuurlijke reactie. De reactie van het college van 16 september en de reactie daarop van de rekenkamer zijn te lezen vanaf pagina 42.
- In de commissievergadering van 13 januari 2026 wordt het rapport toegelicht door de rekenkamer en onderzoeksbureau BMC.
- Het raadsbesluit wordt aan de rekenkamer en de deelnemende gemeenten gezonden.

Planning

- Jaarlijks in de tweede bestuursrapportage te rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen uit de rekenkameronderzoeken.
- In de begroting 2027-2030 worden de resultaten, m.b.t. de gemeenschappelijke regelingen, van het project ‘Verbetering van de informatievoorziening betreffende de P&C-producten’ verwerkt.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Rekenkamerrapport “Verbonden partijen” d.d. 24 september 2025 (25.33336)
2. Rapport Rekenkameronderzoek Verbonden partijen (25.33337)

Eersel, 15 december 2025
Het Presidium van de gemeente Eersel

De griffier	de voorzitter
J.W.G. van Bree	drs. W.A.C.M. Wouters

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsbesluit

R25.068

Onderwerp: Rekenkameronderzoek Verbonden partijen

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van het Presidium d.d. 15 december 2025;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 13 januari 2026;

b e s l u i t :

1. Conclusie 1 ’geen Nota Verbonden Partijen’, 2 ‘geen eigen risicoanalyse’, 3 ‘raadsleden zijn zoekende naar instrumenten’ en 4 ‘weinig samenwerking tussen raden, uit het rapport ‘Rekenkameronderzoek Verbonden Partijen’, gedeeltelijk te delen.
2. Aanbeveling 1 ‘zorg voor een Nota Verbonden Partijen’ en 2 ‘zorg voor sterkere inhoudelijke verantwoording’ niet over te nemen. Gelet op het nawoord van de rekenkamer, het college te verzoeken, de suggesties uit hun bestuurlijke reactie, te verwerken in het project ‘verbetering van de informatievoorziening betreffende de P&C-producten’ en toe te passen in de begroting 2027-2030
3. Aanbeveling 3 ‘rapporteurschap’, 4 ‘governance dashboards’ en 5 ‘werkgroep per verbonden partij’ niet over te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 januari 2026

De raad van de gemeente Eersel

de griffier,	de voorzitter,
J.W.G. van Bree	drs. W.A.C.M. Wouters